

DZIEN WARSZAWY

POPOŁUDNIOWE PISMO CODZIENNE

ROK III DZIS 4 STRONY Warszawa, poniedziałek 15 listopada 1943

NR. 725

WOJSKA SOWIECKIE ZDOBYŁY ZYTOMIERZ

Walki toczą się o 100 km. od granicy Polski

LONDYN. 15.11.43. W nocy z piątku na sobotę wojska sowieckie zdobyły natarciem kawalerii i piechoty Zytomierz, ważny węzeł kolejowy na Ukrainie i silny bastion niemieckiego frontu. Zytomierz leży na jednej z najlepszych rosyjskich dróg samochodowych ze wschodu na zachód. Przez zdobycie Zytomierza przecięta została jeszcze w jednym punkcie linia kolejowa Beningrad-Odessa.

Wojska rosyjskie znajdują się obecnie zaledwie o 100 km. od granic Rzeczypospolitej-Polskiej. W ciągu siedmiu dni od zdobycia Kijowa wojska rosyjskie posunęły się naprzód o 130 km., wyrzucając Niemców z 500 miejscowości. W ręce rosyjskie wpadły w Zytomierzu wszelkie magazyny amunicji, liczne działa, pojazdy mechaniczne i znaczna zdobycz wszelkiego rodzaju.

W ciągu soboty po zdobyciu Zytomierza Rosjanie nadal czynili liczne postępy, poszerzając wielki klin, wbity w linie niemieckie na zachód od Kijowa. Węzeł kolejowy Poliszewicz zdobyli około 50 miejscowości i zbliżyli się na odległość 25 km. do Korostenia. W rejonie Fastowa Niemcy prowadzą nadal bezskuteczne przeciwnatarcia.

Na Krymie wojska rosyjskie posuwają się nieustannie naprzód po obu stronach półwyspu Kerczeńskiego.

Na północnym skrzydle ukraińskiego frontu Rosjanie również posunęli się naprzód i zajęli miejscowość Lubaszyn, o 15 km. od linii kolejowej Homel-Pińsk. Sam Homel jest obecnie oskrzydłony.

PRZYGOTOWANIA ODWETOWE ?

LONDYN. 15.11.43. Dn. 10 listopada odbyło się spotkanie premiera Rządu Polskiego Mikołajczyka z brytyjskim ministrem lotnictwa sir Archibaldem Sinclairem. W czasie tej konferencji obecni byli minister spraw zagranicznych Romer i minister obrony narodowej gen. Kukiel.

100.000 SAMOŁOTÓW ROCZNIE

LONDYN. 15.11.43. W październiku St. Zjednoczone zbudowały 8.362 samoloty, czyli 3 razy więcej niż w styczniu bież. r. Obecne tempo produkcji wynosi 100.000 samolotów rocznie.

BOMBARDOWANIE BREMY I BERLINA

LONDYN. 15.11.43. W sobotę o świcie amerykańskie latające fortece i Liberatory pod osłoną myśliwców dalekiego zasięgu dokonały nalotu na Bremę. Niemcy wystali przeciw Amerykanom znaczną liczbę samolotów myśliwskich, wśród nich myśliwce strzelające rakietami i nurkowce. Amerykanie stracili 15 bombowców i 9 myśliwców, zniszczyli natomiast 13 maszyny niemieckie. W sobotę popołudniu myśliwce lotnictwa królewskiego typu "ajfun" zaatakowały niespodziewanie u ujścia Renu niemiecki konwój, zatapiając holownik i uszkodzając kilka statków. Z operacji tych powróciły wszystkie maszyny. Podczas innego wypadku myśliwców brytyjskich, skierowanego przeciw niemieckiej sieci komunikacyjnej w północnej Francji, Belgii i Holandii. Anglicy stracili 7 myśliwców.

W nocy z soboty na niedzielę bombowce brytyjskie typu Moskito atakowały Berlin i obiekty w zachodnich Niemczech, nie ponosząc żadnych strat.

W dniach 11 i 12 listopada dywizyjony polskich bombowców i myśliwców brały wydatny udział w akcji bojowej nad zachodnią Europą.

Radio węgierskie donosi, że stolica Bułgarii, Sofia, przeżyła nalot bombowy. Londyn podaje tę wiadomość za Budapesztem.

8-a armia zdobyła Atesę

LONDYN.15.11.43. We Włoszech wojska 8-ej armii - przekroczyły rzekę Sangro i zdobyła miejscowość - Atesa, 20 km. od wybrzeża adriatyckiego.

Oddziały 5-ej armii odzyskały parę wzgórz na zachód od Mignano. Niemcy ścignęli na front włoski - duże posiłki lotnicze. W sobotę nad odcinkiem 5-ej armii operowało 60 samolotów niemieckich, to jest - największa ilość użyta przez Niemców od chwili bitwy pod Salerno. Brytyjskie Spitfiry zestrzeliły 9 z nich, tracąc jedną własną maszynę.

Sojusznicza kwatera główna ogłosiła, że alianci - znaleźli na zdobytych lotniskach włoskich ogółem - 1.462 samoloty nieprzyjacielskie.

Samoloty sojuszniczo dokonały ataku na bazę morską Ortebello na północo-zachód od Rzymu i zniszczyły 6 wodnopłatowców niemieckich. Ponadto samoloty alianckie prowadziły nadal ożywioną działalność nad terenami walk.

Podróż Naczelnego Wodza

LONDYN.15.11.43. Wódz Naczelny gen. Sosnkowski po odbytej w Algierze konferencji z gen. Eisenhowem udał się do Włoch, gdzie w kwaterze polowej sprzymierzonych odbył naradę z gen. Alexandrem i jego sztabem. Następnie gen. Sosnkowski odjechał do Tripolisu, a 12 listopada przybył do Cairu.

Na konferencji prasowej w Algierze gen. Sosnkowski oświadczył: - "Liczba Polaków, prowadzących walkę zarówno w Polsce, jak i poza jej granicami, wynosi miliony. Polska - pierwsza stanęła do walki i prowadzi ją nieprzerwanie już piąty rok".

Posiedzenie Rady Ministrów

LONDYN.15.11.43. Dn. 12 listopada premier Mikołajczyk przedstawił na Radzie Ministrów sytuację polityczną. Sprawozdanie premiera uzupełnił minister spraw zagranicznych i minister obrony narodowej.

Niemieckie zbrodnie

LONDYN donosi szczegółowo o masowych egzekucjach Polaków w biłostockim i łomżyńskim, zarządzonych przez szefa Gestapo. Niemiecka ekspedycja karna zrównała z ziemią Paulice w pow. wołkowyskim.

Naród włoski walczy

BARI.15.11.43. Rozgłoszono w Bari donosi, że opór w okupowanej przez Niemców Italii jest obecnie planowany i koordynowany w kwaterze głównej wojsk partyzanckich. Nawet bezpośrednio za frontem niemieckim działalność patriotów włoskich jest wysoce ożywiona. Według doniesień prasy szwajcarskiej Niemcy stosują wobec ludności włoskiej represje w postaci masowych egzekucji. W Turynie rozstrzelano 100 zakładników włoskich w odwet za napa dy na żołnierzy niemieckich.

Wczoraj uruchomiona została w Neapolu pierwsza w Europie rozgłoszenia sprzymierzonych, zbudowana ze sprzętu, zdobytego na Niemcach.

Londyn o Polsce Podziemnej

LONDYN.15.11.43. Donosząc szczegółowo o ostatnich działaniach polskich oddziałów bojowych w Kraju i cytując kilka komunikatów Kierownictwa Walki Podziemnej, jeden z komentatorów londyńskich pisał: "Kwatera główna Kierownictwa Walki Podziemnej w Polsce mieści się na terenie Polski. Jest ona w stałym kontakcie z rządem polskim w Londynie. W obecnym krytycznym momencie Kierownictwo Walki Podziemnej w Polsce dzięki władzy, którą sprawuje, koordynuje wysiłki i utrzymuje dyscyplinę w polskich organizacjach podziemnych. Opór polski nie jest więc oporem, prowadzonym przez jednostki."

Minister spraw zagranicznych Romer w telegramie do ambasadora brytyjskiego przy Rządzie Polskim napisał: "Naród polski podtrzymuje wiarę, że zbliża się koniec naszej udręki."

Sukcesy powstańców jugosłowiańskich

LONDYN.15.11.43. Powstańcze oddziały jugosłowiańskie zdobyły miasta Kopszywnica i Wirowitica, dwa ważne węzły komunikacyjne w pobliżu granicy węgierskiej. Poprzez Kopszywnicę przechodzi jedna z dwóch głównych linii kolejowych z Budapesztu do Zagrzebia.

Kijów odżywa

LONDYN.15.11.43. Prace nad uporządkowaniem zniszczonego straszliwie przez Niemców Kijowa postępują szybko naprzód. Inżynierom amerykańskim udało się już uruchomić elektrownię. Całe miasto posiada już światło elektryczne. Uruchomiono również 5 głównych linii tramwajowych oraz pocztę.

M o r a l n i s p r a w c y z b r o d n i

Akcja komunistyczna w Polsce wzmagą się z każdym dniem. W chwili obecnej rzucono na szalę wszystko, aby w jak najkrótszym czasie wywołać w Polsce powstanie.

O wypracowanej i obliczonej na zimno robocie komunistycznej świadczą najlepiej instrukcje i uchwały CK.PPR. Jedną z nich nakazuje: "W odpowiednim momencie, który jest - już bliski, przez szereg równoległych terenowo i w czasie przeprowadzonych akcji przeciwniemieckich musi być wywołana akcja retorsyjna niemiecka w takiej skali, by zmuszone były odpowiedzieć na to retorsją wszystkie, bez wyjątku organizacje niekomunistyczne." A dalej: "Wzmóc pod firmą polskich organizacji niepodległościowych działalność - sabotażową o charakterze rażących demonstracji i prowokacji, by spowodować zwiększenie represji ze strony Niemców i likwidowanie przy ich pomocy polskich organizacji faszystowskich."

Z wypowiedzi tych widać się cała okrutna i zimna bezwzględność celów komunistycznych. Niechaj poleją się strumienie krwi polskiej, niechaj zginą tysiące ludzi, byleby - tylko interesy Rosji Sowieckiej szły dobrze.

Niebawem za słowami poszły czyny. Rozpoczęła się ciągła, planowa akcja jętrzenia okupanta, a więc napady na żołnierzy, rzucanie granatów do kawiarni, bomb pod tramwaje i t.p. Jednym z ostatnich takich wyczynów było obrzucenie granatami i ostrzelanie szpitala niemieckiego na Nowym Zjeździe.

Wszystko to wywołało paroksyzm wściekłości u okupanta. Ponieważ zaś Niemcy nigdy nie grzeszyli mądrością polityczną, przeto bardzo łatwo dali się wziąć komunistom na przymię i według uznanej swej zasady odpowiedzialności zbiorowej - całe społeczeństwo polskie uznali za winnych zamachów na Niemców.

Zaczęły się bestialskie represje w postaci masowych egzekucji, łapanek i aresztowań. Po bruku warszawskim popłynęły strumienie krwi.

Komuna osiągnęła swój pierwszy cel: sprowokowała głupią, tępą bestię niemiecką do represji. Jednocześnie zaś PPR wzmogła swe pozornie bezmyślne napady na Niemców w tym celu, aby jak najwięcej padło polskich zakładników. Komuniści liczą, że w ten sposób uda się wreszcie zmusić społeczeństwo polskie do masowych wystąpień przeciw hitlerowskiemu oprawcom i do powstania, które - wywołane przedwcześnie - przyniosłoby korzyści bolszewikom, dezorganizując Niemcom tyły frontu wschodniego, ale dla nas zakończyłoby się tylko najstraszliwszą hekatombą ofiar.

Polskie organizacje niepodległościowe stosowały i stosują nadal przeciw Niemcom kontrterror, ale celowy i właściwy. Od kul polskich padają nie pojedynczy - knechci, ale właściwi sprawcy naszych nieszczęść. Taką formą kontrterroru trzyma okupanta w szachu, gdyż każdy z kierowników poszczególnych resortów niemieckich dwa razy zastanowi się, zanim wyda nieopatrzny rozkaz. Wie bowiem dobrze, że ryzykuje własne życie.

Ale te formy terroru, które zaczęła stosować ostatnio bestia komunistyczna, doprowadziły do szafu bestię niemiecką. Niemcy postanowili w odwecie zastosować terror nie tylko fizyczny, ale i psychiczny. Zmaltretować i zgniebić społeczeństwo polskie do ostatka - oto cel dzisiejszych represji.

To się jednak okupantowi nie uda. Za morderstwa, za męczeństwo, za krew niewinnych ofiar poniosą karę - straszliwą, gdy nadejdzie moment odwetu. Nie będzie wtedy iskry litości w naszych sercach. Nie drgnie wtedy ani jedna ręka polska.

Do odruchów rozpacz i nieprzemyślanych wystąpień nie damy się jednak sprowokować. Powstanie w Polsce wybuchnie wtedy, gdy tego będzie wymagała nasza racja stanu i nasz państwowy i narodowy interes.

Australiabroni interesów Polski

LONDYN. 15.11.43. Nowo mianowany poseł australijski w Rosji, min. Maloney, oświadczył: "Rząd Australii, który podjął się obrony interesów polskich w Rosji Sowieckiej, mianując mnie przedstawicielem w Rosji Sowieckiej złożył na moje ręce odpowiedzialność za reprezentowanie nie tylko narodu australijskiego, - ale także interesów Polski. Pragnę zapewnić, że w granicach moich możliwości wykonywać będę swe zadanie nie tylko w stosunku do Australii, ale i w stosunku do Polski."

Składajcie ofiary
na Fundusz im. gen. Sikorskiego
.....

Potworność wołająca o pomstę do nieba

Rejestr zbrodni niemieckich jest tak potworny, a -
przecież przybywają do niego każdego dnia nowe pozy -
cje, nowe straszliwe fakty, nie mieszczące się poprostu
w głowie żadnego cywilizowanego człowieka.

Z Wielkopolski donoszą, iż od pewnego czasu w szere -
gu miejscowości przeprowadzana była niezrozumiała ak -
cja rejestracji dzieci w wieku od 3 do 8 lat. W pier -
wszych dniach października sprawa wyjaśniła się: zare -
jestrowane dzieci poczęto odbierać rodzicom! Po krót -
kim okresie izolacji, szczepień i t.p. dzieci te wywo -
zi się do Rzeszy. Z Poznania odeszły już do Wiednia -
dwa transporty dzieci poniżej 8 lat, przeważnie dziew -
czynek, w ogólnej ilości około 500. Cel wywożenia -
dzieci jest narazie nieznany, Rzeczą charakterystycz -
na: wywożone są przeważnie dzieci o blond włosach. -
Ogłędziny przeprowadzała komisja rasowa, złożona z -
członków SS.

Pewna mieszkanka jednego z miast Wielkopolski pisze
do rodziny w Warszawie: "Możesz sobie wyobrazić roz -
pacz tych matek, które mają oddać dzieci niewiadomo do
kąd. Więc ręce mi się trzęsą ze zdenerwowania i piszę,
żebyś poradził, co robić z naszymi. Zdaje się, że czło -
wiek tego wszystkiego już nie przeżyje. Czasami już -
człowiek wiarę traci, że Bóg w niebie istnieje, skoro -
do tak strasznych dopuszcza rzeczy."

Komory gazowe w Warszawie

"Biuletyn Informacyjny" donosi, że potworne pogłoski,
iż równocześnie z "urzędowymi" rozstrzeliwaniem uli -
cznymi / które objęły dotąd już blisko 250 osób / - od
bywa się w ruinach ghetta warszaw -
skiego jeszcze okrutniejsza, bez -
względniejsza i liczebnie znacznie
większa akcja mordowania - niestety,
nie będą już wątpliwości. Nie -
posiadamy dokładnych cyfr, wiadomo -
jednak, że począwszy od dn. 17 paź -
dziernika trwały tam przez szere -
dni i nocy masowe egzekucje. Po raz
pierwszy uruchomiono w tym czasie
nowozbudowane na terenie ghetta ko -
mory gazowe.

Bunt Żydów w Sobiborze

W połowie października więźnio -
wie żydowscy rozbili obóz kaźni -
w Sobiborze i po zamordowaniu kilku -
dziesięciu swych oprawców - SS -
matorów i Ukraińców - zbiegli w lic -
bie kilkuset do lasów. Wszystkie -
urządzenia obozu, baraki i kremato -
rium zostały spalone.

NA MARGINESIE

Radiostacja moskiewska ogłosi
ła w audycji polskiej przemó -
wienie "wybitnego przywódcy -
Stronnictwa Ludowego, starego -
bojownika - do ludowców, wśród
których działał długi czas".
Któż to taki? Moskwa podaje, -
że jest to Andrzej Witoś, obec -
ny członek "Związku Patriotów"
w Moskwie, który odezwał się -
przez radio po to, by wezwać -
chłopów polskich do przyścia
z pomocą armii czerwonej.
Każde dziecko w Polsce wie, że
przywódcą Stronnictwa Ludowe -
go był rzeczywiście Witoś - -
ale Wincenty! I każde dziecko
wie, że właśnie pod rządami -
Wincentego Witosza Rzeczpospo -
lita Polska pobiła Bolszewię -
w roku 1920.
Znając autorytet tego nazwis -
ka w Polsce Moskwa wynalazła -
sobie jakiegoś szubrawca, któ -
ry jako Andrzej Witoś chce -
oszukać chłopów polskich i -
wezwać ich do współpracy z -
bolszewikami. Ale oszustwo to -
jest tak ordynarne, że nikt -
się na nie nie da nabrać.

Z całego kraju

- - Przemysł włókienniczy łódzki prawie dziś nie -
istnieje. Nieliczne tylko fabryki przerabiają Zell
wolle. Większość fabryk łódzkich przystosowano do
celów wojennych i przestawiono na przetwórczość -
metalurgiczną.

- - Tydzień po tygodniu likwidują Niemcy ostatnie
skupienia Żydów w Polsce. W Przemyślu zastrzelono -
ostatnio 500 Żydów, wykonano resztę Żydów w Rze -
szowie, w październiku zlikwidowano żydowskie obo -
zy pracy we "wowie", a ostatnio dokonano likwidacji
Żydów w obozach w Irawnikach i w Poniatowie.

- - Z Wilna donoszą, iż z obozu pracy w Parwienisz -
kach pod Kownem powróciło ostatnio 46 osób; m.in. -
ks. prof. Nowicki i ks. rektor Falkowski.

Z pośród przedstawicieli sfer uniwersyteckich -
przebywają jeszcze w dalszym ciągu w obozie w Par -
wieniszkach prof. Dembowski, dyr. Łysakowski i do -
cent dr. Wienicki.

OD REDAKCJI: Wobec znacznego podrożenia kosztów -
wydawania pisma zwracamy się do Czytelników z pro -
śbą o podwyższenie - w miarę możliwości - opłat -
za prenumeratę "DNIA Warszawy".